

Paní Grażyną Bernatowicz – velvyslankyně Polské republiky v Praze

Jak hodnotíte postavení polských potravin a českém trhu už dva roky poté, co začaly mediální aféry s kvalitou především polských potravin?

Postavení polských potravin se v důsledku těchto událostí výrazně nezhoršilo. Podle údajů Českého statistického úřadu stoupl dovoz polských zemědělských a potravinářských výrobků v roce 2013 o více než 3%, zatímco souhrnně porostl český dovoz těchto výrobků po pouhých 1,6%. Takže pokud někdo v českých médiích mluví o stagnaci vývozu polských potravin, tak by raději měl mluvit o regrese české poptávky jako takové. Nadále jsme druhým největším zahraničním dodavatelem potravin na český trh a náš podíl na celkovém importu zůstává stabilní.

V polských médiích se přece jen v poslední době ozvaly hlasy, z nichž je cítit jistá obava polských výrobců, že nová vláda s Andrejem Babišem může potlačit další rozmach polského obchodu s potravinami v ČR?

Tuto obavu nesdílím. Jsme pevnou součástí Evropské unie, v rámci které platí pravidlo volného pohybu zboží. Nemyslím si, že by česká vláda chtěla nebo mohla toto pravidlo omezit. Co se týče novelizace potravinového zákona, ani ona není podle mě ohrožením pro zájmy polských výrobců. Mám totiž za to, že spousta polských potravinářů už dokázala obstát na trzích, kde si náročný zákazník umí vyžádat daleko vyšší kvalitu než účelově zpříšňované zákony.

Takže předpokládáte, že polští výrobci dokážou konkurovat nejenom cenou, ale i kvalitou?

Ano, o tom jsem přesvědčena. V Polsku se v posledních letech hodně investovalo do zpracovatelského sektoru a ten je u nás nyní jedním z nejlepších v Evropě. Vůbec nevím, kde se vzala tak silná a mylná asociace, že to, co je polské, musí být levné a špatné. Určitě nevznikla tato asociace v Polsku ani v Německu či Velké Británii, kam Polsko dodává podstatně více potravin než do České republiky. Tamní zákazníci za tyto výrobky platí o poznání více než Češi a pochvalují si jejich kvalitu. I mezi Čechy se nachází zákazníci, kteří rádi ochutnají regionální polské speciality, vyrobené podle tradičních receptur nebo s dodržением standardů ekologické výroby, byť není to to nejlevnější zboží. Důkazem toho může být listopadový gastrofestival „Dni polské gastronomie“ v Polském institutu v Praze, na kterém výrobci z Dolního Slezska prodali všechny výrobky, se kterými se chtěli předvést u svých nejbližších sousedů.

Proč tedy v Praze není žádná polská restaurace nebo obchod s polskými delikatesami?

Já si myslím, že v tomto případě – stejně jako u většiny předsudků – klíčová je neznalost. Proto také zvu Čechy k poznávání Polska, k cestám na sever nejenom za přírodou, ale i za jídlem a kulturou. Za daleko těžších normalizačních podmínek vyrostla v tehdejší Československu celá generace intelektuálů zamilovaných do Polska, protože – jak se tenkrát říkávalo – jsme byli Vaším oknem do světa. Teď už naštěstí není potřeba, aby se zprávy ze Západu dostávaly do Česka přes Polsko. Stále ale je potřeba k sobě jezdit, a vybudovat si vlastní vztah k tomu, na co soused chodí do divadla, jaké knížky čte a dokonce i co má na talíři. O tom posledním se můžete dozvědět i během veletrhu Salima 25.-28.2.2013 v Brně.